

12. Bröllopsfeber

Modet med vita brudklänningar och slöjor kom till Finland från kontinenten, där brudmodet traditionellt hämtade inspiration från Mellanöstern. Aktenskapet och hemmafruskapet utgjorde höjdpunkten för många kvinnors yrkesliv, även om kvinnor också började delta i arbetslivet utanför hemmet. Bruden på bilden bär en vacker brudutstyrelse som kröns (bokstavligt talat) av slöjan och myrtenkronan.

Om du tittar på dockan från en annan vinkel, vad får du syn på som skiljer sig lite från vad man annars förväntar sig vid ett bröllop?

- A) Bruden ser ganska så sorgsen ut. B) Bruden har inga ögon.
- C) Bruden har ring i näsan. D) Bruden är rödögd.

13. Titta i kameran!

Tekniska innovationer antas ofta vara männens område, men fotografi var ett undantag. Inte bara ansågs yrket vara lämpligt för damer—många av landets främsta fotografer var kvinnor. I Vasa var en särskilt namnstark fotograf verksam, vem då?

- A) Liisa Palomäki B) Toivo Kuula
- C) Mathilda Wrede D) Julia Widgren

14. Industrin och handeln rullar på!

Industrierna i Vasa försvann inte fastän tjärhandeln tog slut. I staden fanns fabriker som tillverkade såväl hushållsprodukter och läskedrycker som båtmotorer. Bland annat träföremålet på bilden tillverkades i Vasa. Dylika är numera en ovanlig syn sedan de ersatts av vitvaror. Vad är det för någonting?

- A) Ett tvättbräde för att tvätta kläder på. B) Ett rytminstrument för sjömanskörer.
- C) En trähyve! D) En ostform.

15. Till havs både på arbetet och fritiden!

Ända sedan Vasa grundades har havet varit hemligheten bakom stadens livskraftighet. Arbetslivet och ekonomin drar nytta av närheten till havet, och vasaborna tillbringar dessutom gärna sin fritid till sjöss och vid stränderna.

Pojken på bilden fiskar. Ta en närmare titt i båten, hur många fiskar har han fått?

- A) Fem fiskar och en gädda. B) Sex stycken.
- C) Gäddan är en fisk! D) En fisk och fem spiggar.

Österbottens museum 400

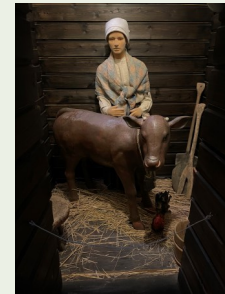
Uppgifter för barn och barnsliga

1. Mustare blev Vasa

Byn Mustare växte fram kring kyrkan och blev så småningom staden Vasa. Av föremålen i kyrkan finns inte mycket kvar, men i vitrinen kan man se den här mustaschpyrrede figuren. Han härstammar från 1600-talet och fanns i kyrkan i Vetil.

Vilken biblisk figur är det frågan om?

- A) Johannes Döparen B) Aleksis Kivi
- C) Moses D) Aposteln Petrus

2. Fähusarbete

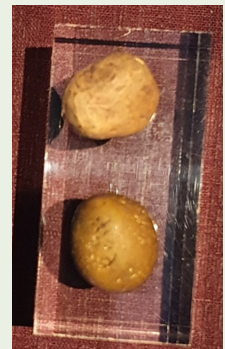
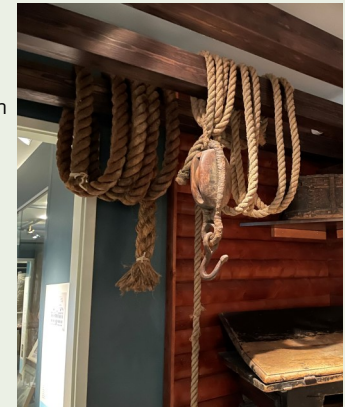
I första utställningsrummet kan man också se en återgivning av ett gammaldags fähus. Den unga kvinnan sköter en liten ko. Det är inte morgonmjölkningen den här gången, hur kan man se det tycker du?

- A) Kon är en kalv, så den producerar ingen mjölk. B) Kvinnor fick inte mjölka kor.
- C) Det syns ju tydligt att det är kväll! D) Höns fick inte se mjölkningen, för då surnade mjölken.

3. Tjärhandeln gav klirr i kassan i Vasa

Tjärhandeln var viktig för den ekonomiska utvecklingen i Vasa. Stora mängder behövdes till sjöfarten—men varför? Vad skulle folk ute i världen ha tjäran från Vasa till?

- A) Sjömännen åt tjärpastiller eftersom de ofta fick ont i halsen ute till sjöss.
- B) Träet i fartygen samt linor och rep smörjdes in med tjära för att inte skadas av väta.
- C) Kaptenen straffade slöfockar med att rulla dem i tjära och fjädrar!
- D) Seglen var inte tillräckligt täta och släppte igenom vind. Med tjärade segel blev fartygen snabbare!

4. Idén om häxsabbat på Blåkulla anländer från Tyskland

Tack vare utrikeshandeln blev Österbotten en ovanligt internationell del av landet. Fartygen hade inte bara med sig varor utan också nya idéer. Alla var tyvärr inte goda, häxföreljelserna som tagit sin början i Tyskland spred sig på 1600-talet ända till våra kuster. Ofren för förföljelsen var ofta s.k. kloka kvinnor som arbetade som helare. Hittar du föremålen på bilden? Vad kan de vara för någonting?

- A) Det är bröstsockerbitar som man hade i kaffet.
- B) Bortopererade gallstenar som sparades och användes som prydnader.
- C) Ormstenar, från ormarnas vårting, som ansågs lindra smärta.
- D) Björntänder som tagits tillvara under jaktfesten, de troddes skydda mot snuva.

5. Hovrätten och lyxvaror

Vasa hovrätt grundades 1775, och med den kom högvördiga ämbetsmän och deras familjer. Även stadens borgare hade blivit förmögna på tjärhandeln, och utländska lyxvaror skeppades in till de fina herrarna och damerna. De här fina tofflorna är prydda med ett speciellt vitt material, vad kan det vara?

- A) Pälsen från kanintassar
- B) Hästmustascher
- C) Svandun.
- D) Strutsögonfransar

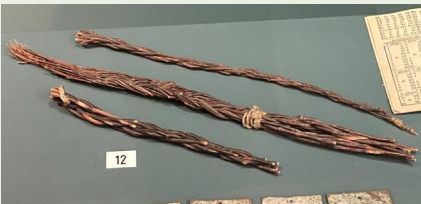

6. Trivialskolan

Trivialskolan i Nykarleby flyttades till Vasa 1684. I trivialskolan lärde sig pojkar bl.a. läsa och skriva.

Vad är det för studieverktyg vi ser på bilden?

- A) Björkris för att disciplinera eleverna.
- B) Pinnar att skriva i sanden med.
- C) Björkris för att lära sig binda bastkvastar.
- D) Lässtickor.

7. Hemmakemisterna kokade brännvin i kopparpannor

På bilden syns en brännvinspanna av koppar som användes för att destillera alkohol. Sådana fanns inte i varje hushåll, särskilt inte efter 1772. Vad berodde det på?

- A) Världsmarknadspriset på koppar skjöt i höjden.
- B) Staten förbjöd hembränning.
- C) Pannorna exploderade ständigt och folk dog ofta i olyckorna.
- D) Stugorna var för små för att man skulle få plats med en så stor apparat.

8. Vasa brand 1852

Dockan är ett av få föremål som klarade sig undan branden. I samma vitrin finns expempel på den tidens brandsläckningsutrustning, men det var inte tack vare den som dockan undgick branden.

Hur klarade sig dockan?

- A) Två-åriga Magna räddade dockan genom att hålla den i famnen!
- B) Den var nedsänkt i tjära och brann därför inte.
- C) Den var flickorna Wasastjernas docka och fanns i deras hus.
- D) Dockan är tillverkad av brandsäkra material.

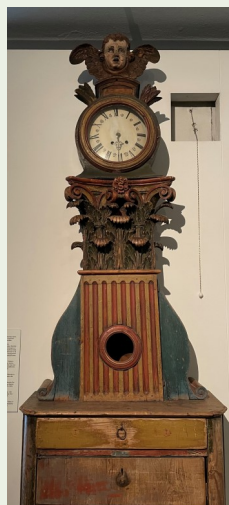

9. Hantverkarnas stad

Golvuret på bilden är från Esse, och troligen tillverkat av samma snickare som gjorde predikstolen till kyrkan i Esse.

Det är någonting lite underligt med klockan, vad är det för en underlighet?

- A) Inuti bodde en levande gök.
- B) Uret visade alltid svensk tid, så att predikan i kyrkan hölls samtidigt som i Stockholm.
- C) De flesta av lådhandtagen är bara målade och går alltså inte att öppna lådorna med.
- D) Uret tillhörde Vasa stad, men när det gick sönder fördes det till museet.

10. Dekorationsmålarnas guldålder.

Under 1700-talet började man dekorera möbler med målade mönster och bilder, ibland för att de skulle se ut att vara tillverkade av andra träslag. Varför blev målade möbler så populära?

- A) Nordiska träslag är av naturen fula.
- B) Dukat att måla på var dyra, så konstnärerna övade på möbler.
- C) Det blev vanligare med fönster och när det blev ljusare inomhus ville folk ha mer färg i inredningen.
- D) Man trodde att omålat trä orsakade sjukdomar.

11 Fattiggubben samlade allmosor åt de fattiga

Fattiggubben på bilden och hans ödesbröder fungerade i Österbotten som insamlingsbössor invid kyrkportarna. Framtill på träskulpturen finns en skåra dit kyrkbesökarna kunde stoppa en slant. Pengarna användes för att hjälpa mindre bemedlade. Den här fattiggubben verkar vara klädd i en soldatrock, varför då tror du?

- A) Skadade krigsveteraner var ofta inte arbetsdugliga och behövde hjälp för att klara sig.
- B) Soldatkläderna skrämde eventuella tjuvar från att råna fattiggubben.
- C) Soldatkläder var högsta mode på sin tid, och målet var att skaffa moderiktiga kläder åt de fattiga.
- D) Det är inte en soldatrock utan en prästkaftan. Pengarna hamnade i prästens egna fickor!

